

Warszawa, dnia 11 października 2013 r.

Poz. 1202

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA TRANSPORTU, BUDOWNICTWA I GOSPODARKI MORSKIEJ¹⁾**

z dnia 3 października 2013 r.

w sprawie osłony meteorologicznej lotnictwa cywilnego

Na podstawie art. 133 ustawy z dnia 3 lipca 2002 r. – Prawo lotnicze (Dz. U. z 2012 r. poz. 933, z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa szczegółowe warunki i sposób zapewniania osłony meteorologicznej lotnictwa cywilnego.

§ 2. Użyte w rozporządzeniu określenia oznaczają:

- 1) dokumentacja lotniczo-meteorologiczna – zestaw dokumentów, z uwzględnieniem map i formularzy, zawierający informacje meteorologiczne niezbędne do wykonania lotu;
- 2) FL – poziom lotu (*Flight Level*);
- 3) Konwencja – Konwencję o międzynarodowym lotnictwie cywilnym, sporządzoną w Chicago dnia 7 grudnia 1944 r. (Dz. U. z 1959 r. Nr 35, poz. 212 i 214, z późn. zm.³⁾);
- 4) ustawa – ustawę z dnia 3 lipca 2002 r. – Prawo lotnicze;
- 5) Załącznik 3 do Konwencji – Załącznik 3 do Konwencji, ogłaszany w Dzienniku Urzędowym Urzędu Lotnictwa Cywilnego zgodnie z art. 23 ust. 2 pkt 1 ustawy;
- 6) informacja AIRMET – informację wydawaną przez meteorologiczne biuro nadzoru, określone w pkt 3.4 Załącznika 3 do Konwencji, dotyczącą zjawisk meteorologicznych, występujących lub mogących wystąpić na trasie lotu, które mogą mieć wpływ na bezpieczeństwo lotów na małych wysokościach, i która nie została włączona do wydanej prognozy dla lotów na małych wysokościach w danym rejonie informacji powietrznej lub w jego części;
- 7) informacja SIGMET – informację wydawaną przez meteorologiczne biuro nadzoru, określone w pkt 3.4 Załącznika 3 do Konwencji, dotyczącą faktycznego lub przewidywanego występowania określonych zjawisk meteorologicznych na trasie lotu, które mogą wpłynąć na bezpieczeństwo statków powietrznych;
- 8) instytucja – instytucję zapewniającą służby żeglugi powietrznej, certyfikowaną na podstawie art. 7 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 550/2004 z dnia 10 marca 2004 r. w sprawie zapewniania służb żeglugi powietrznej w Jednolitej Europejskiej Przestrzeni Powietrznej (Dz. Urz. UE L 96 z 31.03.2004, str. 10, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 7, t. 8, str. 31, z późn. zm.), zapewniającą służbę meteorologiczną,

¹⁾ Minister Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej kieruje działem administracji rządowej – transport, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 listopada 2011 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej (Dz. U. Nr 248, poz. 1494 oraz z 2012 r. poz. 1396).

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2012 r. poz. 951 i 1544 oraz z 2013 r. poz. 134, 628, 829 i 912.

³⁾ Zmiany wymienionej konwencji zostały ogłoszone w Dz. U. z 1963 r. Nr 24, poz. 137 i 138, z 1969 r. Nr 27, poz. 210 i 211, z 1976 r. Nr 21, poz. 130 i 131, Nr 32, poz. 188 i 189 i Nr 39, poz. 227 i 228, z 1984 r. Nr 39, poz. 199 i 200, z 2000 r. Nr 39, poz. 446 i 447, z 2002 r. Nr 58, poz. 527 i 528, z 2003 r. Nr 78, poz. 700 i 701 oraz z 2012 r. poz. 368, 369, 370 i 371.

o której mowa w załączniku III do rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) nr 1035/2011 z dnia 17 października 2011 r. ustanawiającego wspólne wymogi dotyczące zapewniania służb żeglugi powietrznej oraz zmieniającego rozporządzenia (WE) nr 482/2008 i (UE) nr 691/2010 (Dz. Urz. UE L 271 z 18.10.2011, str. 23, z późn. zm.) oraz w Załączniku 3 do Konwencji;

- 9) lotnisko kontrolowane – lotnisko, na którym jest zapewniana służba kontroli ruchu lotniczego w odniesieniu do ruchu lotniskowego;
- 10) METAR – komunikat zawierający regularne obserwacje meteorologiczne;
- 11) Prezes Urzędu – Prezesa Urzędu Lotnictwa Cywilnego;
- 12) rejestr LUN – rejestr lotniczych urządzeń naziemnych, o którym mowa w art. 88 ustawy;
- 13) służba AFIS – lotniskową służbę informacji powietrznej (*Aerodrome Flight Information Service*);
- 14) SPECI – komunikat zawierający specjalne obserwacje meteorologiczne;
- 15) TAF – prognozę dla lotniska w formie zakodowanej;
- 16) użytkownik przestrzeni powietrznej – statek powietrzny przemieszczający się zgodnie z procedurami Organizacji Międzynarodowego Lotnictwa Cywilnego (ICAO).

§ 3. 1. Szczegółowe warunki zapewniania osłony meteorologicznej lotnictwa cywilnego określa załącznik I i załącznik III do rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) nr 1035/2011 z dnia 17 października 2011 r. ustanawiającego wspólne wymogi dotyczące zapewniania służb żeglugi powietrznej oraz zmieniającego rozporządzenia (WE) nr 482/2008 i (UE) nr 691/2010.

2. Szczegółowy sposób zapewniania osłony meteorologicznej lotnictwa cywilnego określają normy i zalecane metody postępowania zawarte w Załączniku 3 do Konwencji.

§ 4. 1. W zakresie zapewniania osłony meteorologicznej lotnictwa cywilnego instytucja:

- 1) weryfikuje wykształcenie oraz wykształcenie personelu meteorologicznego, określone w pkt 2.1.5 Załącznika 3 do Konwencji;
- 2) ustanawia i zapewnia funkcjonowanie systemu jakości, o którym mowa w pkt 2.2.3 Załącznika 3 do Konwencji, lub dysponuje systemem zarządzania jakością, o którym mowa w pkt 3.2 załącznika I do rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) nr 1035/2011 z dnia 17 października 2011 r. ustanawiającego wspólne wymogi dotyczące zapewniania służb żeglugi powietrznej oraz zmieniającego rozporządzenia (WE) nr 482/2008 i (UE) nr 691/2010;
- 3) dostarcza do światowego centrum prognoz obszarowych dane określone w pkt 3.2.1 Załącznika 3 do Konwencji;
- 4) zakłada stacje meteorologiczne, o których mowa w pkt 4.1.1 oraz w pkt 4.1.2 Załącznika 3 do Konwencji;
- 5) opracowuje i udostępnia lotniskowe tabele klimatologiczne określone w pkt 8.2.1 Załącznika 3 do Konwencji;
- 6) stosuje środki łączności określone w rozdziale 11 Załącznika 3 do Konwencji.

2. Zapewnianie osłony meteorologicznej lotnictwa cywilnego przez instytucję obejmuje co najmniej jedną z poniższych usług:

- 1) wykonywanie pomiarów i obserwacji meteorologicznych;
- 2) opracowywanie prognoz meteorologicznych;
- 3) opracowywanie ostrzeżeń meteorologicznych;
- 4) informowanie o warunkach atmosferycznych, w tym odprawę lub konsultację meteorologiczną, oraz opracowywanie i wydawanie dokumentacji lotniczo-meteorologicznej dla załóg lotniczych lub innego personelu lotniczego;
- 5) dystrybucję informacji meteorologicznych;
- 6) opracowywanie danych klimatycznych.

3. Dane i informacje meteorologiczne niezbędne do zapewniania osłony meteorologicznej, o której mowa w ust. 2, spełniające wymagania określone w pkt 2 lit. b załącznika Vb do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 216/2008 z dnia 20 lutego 2008 r. w sprawie wspólnych zasad w zakresie lotnictwa cywilnego i utworzenia Europejskiej Agencji Bezpieczeństwa Lotniczego oraz uchylającego dyrektywę Rady 91/670/EWG, rozporządzenie (WE) nr 1592/2002 i dyrektywę 2004/36/WE (Dz. Urz. UE L 79 z 19.03.2008, str. 1, z późn. zm.) są udostępniane:

- 1) instytucjom zapewniającym służby ruchu lotniczego, informacji lotniczej oraz służbom poszukiwania i ratownictwa lotniczego, co najmniej w zakresie określonym w dodatku 9 do Załącznika 3 do Konwencji i w rozdziale 7 Załącznika 11 do Konwencji ogłaszanego w Dzienniku Urzędowym Urzędu Lotnictwa Cywilnego zgodnie z art. 23 ust. 2 pkt 1 ustawy;
- 2) użytkownikom przestrzeni powietrznej wykonującym loty w przestrzeni kontrolowanej w postaci co najmniej:
 - a) mapy istotnych zjawisk pogody,
 - b) mapy wiatrów górnych i temperatur powietrza na wysokościach,
 - c) informacji SIGMET i AIRMET,
 - d) informacji doradczych na temat pyłu wulkanicznego i cyklonów tropikalnych odnoszących się do trasy lotu,
 - e) informacji i raportów z powietrza odnoszących się do trasy lotu, o ile nie ujęto ich w informacji SIGMET,
 - f) komunikatów METAR lub SPECI oraz TAF z lotnisk zainteresowania,
 - g) zobrazowania radarów meteorologicznych i systemów lokalizacji wyładowań oraz innych systemów i urządzeń wpisanych do rejestru LUN;
- 3) użytkownikom przestrzeni powietrznej wykonującym loty w przestrzeni niekontrolowanej w postaci co najmniej:
 - a) mapy istotnych zjawisk pogody na poziomach poniżej poziomu FL100 lub FL150 w obszarach górskich,
 - b) tekstowych prognoz dla obszarów przestrzeni powietrznej lub prognoz obszarowych w postaci tekstu otwartego, przedstawianych z wykorzystaniem obowiązujących skrótów, przeznaczonych dla lotów na małych wysokościach i dotyczących danego rejonu informacji powietrznej lub jego części opracowywanych przez biuro meteorologiczne,
 - c) informacji AIRMET i SIGMET,
 - d) komunikatów METAR lub SPECI oraz TAF z lotnisk zainteresowania,
 - e) zobrazowania radarów meteorologicznych i systemów lokalizacji wyładowań oraz innych systemów i urządzeń wpisanych do rejestru LUN;
- 4) służbie AFIS w zakresie określonym w § 5 ust. 1;
- 5) innym zainteresowanym podmiotom – w zakresie z nimi uzgodnionym.

§ 5. 1. Dane i informacje meteorologiczne dla potrzeb służby AFIS obejmują co najmniej:

- 1) kierunek i prędkość wiatru, temperaturę powietrza, ciśnienia stosowane przy nastawieniu wysokościomierza barometrycznego w celu uzyskania wskazań wysokości bezwzględnej oraz ciśnienie atmosferyczne na poziomie lotniska albo progu drogi startowej lotniska;
- 2) obserwacje i komunikaty o parametrach meteorologicznych na lotnisku, ostrzeżenia o wystąpieniu i prognozie wystąpienia warunków lub zjawisk mogących mieć wpływ na bezpieczeństwo na lotnisku.

2. W przypadku lotnisk, dla których ustanowiono procedury odlotu lub podejścia do lądowania zgodnie z przepisami dla wykonywania lotów z widocznością (VFR – *Visual Flight Rules*), dopuszcza się obsługę tych lotów z wykorzystaniem danych i informacji meteorologicznych, o których mowa w ust. 1 pkt 1, pozyskiwanych przez informatora służby AFIS bezpośrednio z systemu pomiarowego wpisanego do rejestru LUN.

3. W przypadku lotnisk, o których mowa w ust. 2, nie wymaga się zapewnienia służbie AFIS danych i informacji meteorologicznych, o których mowa w ust. 1 pkt 2.

§ 6. Ze względu na bezpieczeństwo ruchu lotniczego do zapewniania osłony meteorologicznej lotnictwa cywilnego instytucja:

- 1) wykorzystuje systemy oraz ich części składowe spełniające wymagania w zakresie interoperacyjności określone w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 552/2004 z dnia 10 marca 2004 r. w sprawie interoperacyjności Europejskiej Sieci Zarządzania Ruchem Lotniczym (Rozporządzenie w sprawie interoperacyjności) (Dz. Urz. UE L 96 z 31.03.2004, str. 26, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 7, t. 8, str. 46, z późn. zm.);

- 2) ustanawia system zarządzania bezpieczeństwem (SMS – *Safety Management System*) spełniający wymagania określone w załączniku II do rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) nr 1035/2011 z dnia 17 października 2011 r. ustanawiającego wspólne wymogi dotyczące zapewniania służb żeglugi powietrznej oraz zmieniającego rozporządzenia (WE) nr 482/2008 i (UE) nr 691/2010 albo zarządza bezpieczeństwem przez:
 - a) identyfikację zagrożeń, analizę ryzyka i ocenę poziomu bezpieczeństwa świadczonej osłony meteorologicznej,
 - b) wykorzystywanie sformalizowanych procedur działania, szczególnie w przypadkach stwierdzonych niezgodności, dokumentowania działań w zakresie bezpieczeństwa oraz bezpiecznego wprowadzania zmian w systemach osłony meteorologicznej lotnictwa cywilnego,
 - c) zawieranie porozumień z dostawcami zewnętrznymi w celu zapewnienia bezpiecznego świadczenia dostarczanych usług,
 - d) zawieranie porozumień z odbiorcami określających działania podejmowane w przypadku awarii, wykrycia błędu lub niezgodności w dostarczonych danych i informacjach meteorologicznych;
- 3) przekazuje informacje o sposobie zapewniania osłony meteorologicznej lotnictwa cywilnego określone w rozdziale GEN 3.5 w części 1 dodatku 1 Załącznika 15 do Konwencji ogłaszanej w Dzienniku Urzędowym Urzędu Lotnictwa Cywilnego zgodnie z art. 23 ust. 2 pkt 1 ustawy.

§ 7. Instytucja nieodpłatnie przekazuje materiały synoptyczne, dokumentację lotniczo-meteorologiczną oraz dane i informacje meteorologiczne na wniosek Państwowej Komisji Badania Wypadków Lotniczych lub Prezesowi Urzędu.

§ 8. Na potrzeby osłony meteorologicznej lotnictwa cywilnego zarządzający lotniskiem samodzielnie lub zgodnie z porozumieniem zawartym z instytucją zapewnia:

- 1) użytkownikom przestrzeni powietrznej za pomocą technicznych środków łączności dostęp do danych, o których mowa w § 4 ust. 3 pkt 3;
- 2) na lotnisku kontrolowanym – wykonywanie pomiarów i obserwacji meteorologicznych oraz funkcjonowanie stacji meteorologicznej.

§ 9. 1. Dane i informacje meteorologiczne, dla potrzeb eksploatacji lotniska związanych z zapewnianiem bezpieczeństwa ruchu naziemnego i sprawnością obsługi użytkowników lotniska, obejmują aktualne i prognozowane warunki atmosferyczne na lotnisku oraz ostrzeżenia dotyczące:

- 1) szronu, szadzi (oblodzenia);
- 2) spadku temperatury poniżej 0°C;
- 3) deszczu marznącego;
- 4) opadu pogarszającego warunki hamowania;
- 5) mgły i ograniczeń widzialności;
- 6) silnego wiatru i jego porywów;
- 7) śniegu;
- 8) burzy;
- 9) gradu;
- 10) innych zjawisk meteorologicznych, zgodnie z lokalnymi ustaleniami.

2. Zarządzający lotniskiem pozyskuje dane i informacje meteorologiczne, o których mowa w ust. 1, samodzielnie albo od innego podmiotu, w tym instytucji, na podstawie porozumienia.

§ 10. Dla potrzeb oceny sposobu realizacji osłony meteorologicznej lotnictwa cywilnego instytucje zapewniające służby ruchu lotniczego, zarządzający lotniskiem kontrolowanym oraz zarządzający lotniskiem, na którym ustanowiono służby AFIS, corocznie do końca pierwszego kwartału, przekazują Prezesowi Urzędu informacje o podmiocie świadczącym osłonę meteorologiczną, wykorzystywanych systemach pomiarowych oraz uwagi i wnioski dotyczące realizacji osłony meteorologicznej lotnictwa cywilnego, za rok ubiegły.

§ 11. 1. W przypadku lotnisk i lądowisk wojskowych lub współużytkowanych z wojskiem oraz w wydzielonych częściach przestrzeni powietrznej, w których działają wojskowe lotniskowe organy służb ruchu lotniczego, dane i informacje meteorologiczne, o których mowa w § 4 ust. 3, udostępnia wojskowa służba meteorologiczna.

2. Udostępnianie, o którym mowa w ust. 1, obejmuje przekazywanie danych i informacji meteorologicznych wojskowym lotniskowym organom służb ruchu lotniczego, organowi dowodzenia obroną powietrzną oraz załogom wojskowych statków powietrznych, w tym obcych wojskowych statków powietrznych, a także innym zainteresowanym podmiotom podległym Ministrowi Obrony Narodowej lub podległym ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych albo przez niego nadzorowanym, w zakresie z nimi uzgodnionym.

§ 12. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.⁴⁾

Minister Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej: *S. Nowak*

⁴⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministrów Infrastruktury, Środowiska, Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Obrony Narodowej z dnia 28 października 2004 r. w sprawie osłony meteorologicznej lotnictwa (Dz. U. Nr 245, poz. 2459), które na podstawie art. 18 ustawy z dnia 30 czerwca 2011 r. o zmianie ustawy – Prawo lotnicze oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 170, poz. 1015) utraciło moc z dniem 19 marca 2013 r.